

פרק ראשון: באוטובוס...

שרות ישיר

צריך רק לפקוח עיניים.

הסיפורים המדהימים שמתרחשים כאן כל הזמן לא מפסיקים להפליא אותי גם אחרי עשרים וחמש שנות מגורים בישראל. מתברר, שזהו חלק מן הנס של שיבת ציון... הלא-ייאמן קורה כל הזמן... עד שמוכרחים להאמין. סיפור אחד, מופלא ויומיומי שכזה, התרחש בשבוע שעבר.

חברתי פייגי א' נוסעת לעבודה בכל יום באוטובוס. זוהי נסיעה של כארבעים וחמש דקות מביתה. בשעת העומס של הבוקר האוטובוס גדוש תמיד בנוסעים ממהרים – והתנועה בכבישים איטית עד כדי מריטת-עצבים.

באותו בוקר עלה לאוטובוס אדם אחד, שגילו המופלג ניכר עליו היטב. הנהג חיכה בסבלנות עד שהלה טיפס במדרגות אחת לאחת, והמושב הקדמי התפנה מיד כדי לאפשר לזקן לשבת. בעודו שוקע בכיסאו, סגר הנהג את הדלתות במהירות והדהיר את האוטובוס קדימה.

פייגי ישבה בקרבת מקום ושמעה את הזקן מסביר לנהג שעליו להגיע למרפאה המקומית לצורך בדיקות. הוא ביקש מהנהג לומר לו מתי לרדת כדי להגיע למחוז חפצו.

פייגי ידעה שהמרפאה איננה ממוקמת ברחוב הראשי, במסלול האוטובוס. למעשה, היא נמצאת במרחק שני

רחובות לימין הרחוב הראשי. היא יושבה ותהתה כמה זמן
ייקח לו, לישיש המסכן, ללכת את שני הרחובות הארוכים.

הנהג עצר ברמזור אדום, ובעודו יושב הפנה ראשו אל
הנוסעים באוטובוס הדחוס, וקרא: "למישהו פה יש התנגדות
שאני אסיע את הבנאדם הזה למרפאה שלו?"

איש לא התנגד.

והאוטובוס הכבד, העמוס לעייפה, על כל נוסעיו
הממהרים לעבודתם, סטה ממסלול הנסיעה הקבוע. ושני
רחובות ימינה משם, נפתחו דלתותיו ושחררו איש אחד זקן
– ממש בפתח המרפאה שלו.

לא, חברים, דבר כזה לא קורה בארץ אחרת.

הניצוץ היהודי

בת דודתנו שרמין ס' עלתה לארץ לפני שנה וחצי בערך. היא ובעלה הינם חובבי טיולים מובהקים. הם תרים את הארץ לאורכה ולרוחבה עם ששת ילדיהם בהזדמנויות שונות, ומתפעלים בכל טיול מחדש מיפי הארץ ומאנשיה.

אבל כששמעה שרמין את סיפורה של שכנתה לבנין, היא גילתה שבארץ ישראל לא מוכרחים לנסוע רחוק כדי לראות דברים נפלאים. שכנתה של שרמין נסעה באוטובוס לכיוון ביתה שבהר נוף, לאחר מסע קניות קצר במרכז העיר. היה זה יום ששי, והכל מיהרו לבתיהם להספיק להתכונן לשבת. אותו יום ששי היה גם יום חורף קר, ועל כן היו כל החלונות באוטובוס סגורים.

בכל תחנה טיפסו אנשים והעמיסו על האוטובוס את כל חבילותיהם, מנערים את מעיליהם הרטובים ומשלמים את דמי הנסיעה לנהג.

לפתע חדר לאוטובוס (שחלונותיו היו סגורים, כאמור) ניחוח נפלא ומשכר. איש אחד עלה נושא בידו שקיות שבהן חלות, עוגות קינמון ורוג'לך – סחורה טריה בעליל, שנקנתה כנראה לפני דקות ספורות במאפיית אנג'ל הסמוכה. הריח של הלחם והעוגה מילא בתוך שניות את כל חלל האוטובוס, וגם הנוסעים שהיו בחלקו הפנימי נשאו עיניים לתור אחר מקור הריח.

שכנתה של שרמין ישבה די קרוב לנהג, והיתה לה אפשרות לראות את כל מה שקורה.

"למה אתה לא מציע לי שום דבר מזה?" שאל הנהג בבדיחות כשניקב את הכרטיסייה של האיש. "מריח משהו-משהו".

האיש הניח מיד את שקיותיו על רצפת האוטובוס, הוציא כיפה מכיסו והושיט אותה לנהג.

אחר התכופף, הוציא שני רוגלך, הושיט אותם לנהג ואמר יחד עמו את ברכת "בורא מיני מזונות".

כן, הנהג, שנראה לגמרי לא דתי, חבש כיפה לעיני כל הנוסעים הצופים בו ואמר ברכה לפני שאכל את הרוגלך.

ו-כן, במחזה הקצר שנגלה לעיני אנשים רבים הביא האיש עם השקיות לקידוש השם... אבל אתם בטח כבר ראיתם דברים כאלה קורים, נכון?

רק לבת דודתי שרמין היה זה סיפור מפתיע. היא הרי חדשה בארץ.

אחרת היום

במשך תקופה מסויימת היתה חברתי טובה ב' נוסעת בקו 16 בכל בוקר. היה זה אוטובוס מוקדם מאוד, שנסע ברחובות העיר בטרם התחילו למלא אותם ילדי בית הספר או עובדי המשרדים.

טובה גרה קרוב לתחילת המסלול של האוטובוס, ובשעה כה מוקדמת אין נוסעים רבים, ודי מהר היא הבחינה שבשעה זו היו נוסעים קבועים עולים לאוטובוס בכל יום. הנהג היה גם הוא אותו הנהג בכל בוקר, וכך הכירו אותו הנוסעים כולם.

רבים מאותם נוסעים משכימי־קום היו אנשים מבוגרים. כל אחד מהם היה עולה לאוטובוס, אומר "בוקר טוב" לנהג ומתיישב במקומו באוטובוס הכמעט־ריק. טובה שמה לב שלכל נוסע היה מקומו הקבוע באוטובוס. בכל בוקר היה מתפתח דיון ער בין הנוסעים המבוגרים לבין הנהג על נושאים שונים ומגוונים.

בוקר אחד, בעודה יושבת, מביטה ומאזינה כדרכה, ראתה טובה שהנהג מתמהמה באחת התחנות ומתחיל להתרחק ממנה לאט לאט, כאילו קשתה עליו הפרידה. טובה תהתה במה העניין, עד שהבחינה דרך חלון האוטובוס באדם מבוגר העוזב את ביתו, ומתחיל ללכת באיטיות לאורך המדרכה.

האיש לא ראה את האוטובוס, כפי הנראה, כי הוא המשיך ללכת בנחת, בלי שמץ חיפזון, לכיוון התחנה. הנהג ראה, כנראה, את האיש ועצר את האוטובוס בחריקה.

הוא התחיל לצפור, אך האיש המרוכז בהליכה לא הרים את מבטו, ואז החל הנהג לנופף בידו נמרצות מבעד לחלון.

ואז, סוף סוף, נלכדה תשומת ליבו של האיש, והוא ראה את האוטובוס. הנהג פתח את הדלתות למרות המרחק מהתחנה והמתין לנוסע, ואכן, הזקן הלך עכשיו אומנם ביתר נמרצות – אך באותה איטיות – לכיוון האוטובוס.

לאחר שטיפס האיש ועלה במדרגות האוטובוס, ובעודו מושיט את דמי הנסיעה לנהג, אמר הנהג בעדינות: "אחרת היום. כמעט הפסדת את האוטובוס".

והאיש עשה את דרכו בזהירות, כמו בכל בוקר לעבר מקומו הקבוע.

במעגל השנה

יש דברים שרישומם נשאר עמך זמן רב לאחר שהתרחשו.

זאת היתה התחושה שלי כאשר צלצלה אלי חברתי חיה ס' באותו יום. חיה היא ידידה שעלתה לארץ לפני שנים מספר עם משפחתה מברוקלין, ניו יורק. היא גרה ליד שכונת מטרסדורף, ונוסעת הרבה בקו 3.

המסלול של קו 3 עובר דרך שכונות חרדיות רבות, והאוטובוס מלא בדרך כלל באנשים ובנשים בעלי חזות דתית-חרדית – ואילו נהגי האוטובוס נראים בדרך כלל כאלה שאינם שומרי מצוות.

בחול-המועד-סוכות ישבה חיה חברתי בקדמת האוטובוס, קרוב לנהג. האוטובוס לא היה צפוף מאוד, אף על פי שרוב הגברים נשאו עמם בזהירות את לולביהם ואת אתרוגיהם. כשעצר האוטובוס בקרית-צאנז, עלה נוסע נוסף ולולבו בידו. חיה לא שמעה את חילופי הדברים בינו לבין הנהג גלוי-הראש, אך האחרון הדמים את המנוע ללא כל התראה וירד מהאוטובוס עם האיש.

סקרנית מאוד פנתה חיה להביט בחלון, וכמוה רבים מהנוסעים האחרים.

נראה שהאיש שאל את הנהג בעלותו לאוטובוס, אם

כבר נטל לולב הבוקר. כי שם, בתחנת האוטובוס, עמד הנהג,
מחזיק בידו את ארבעת המינים של הנוסע ואומר את ברכת
נטילת הלולב.

דמעות עמדו בעיניה של חיה. כזאת לא ראתה מעולם.